Ilmub 2 korda nädalas kolmap. ja laupäeval.
Toimetus ja talitus
Jõhvis
Turuplats Nr. 1.
Kõnetraat nr. 4.
Toimetaja kõnetunnid kella 11—1.
Talitus avatud 9—6.
Kuulutuste hinnad:
1 Veeru millimeeter kuulutusküljel 3 snt. eesküljel 10 senti, tekstis 12 senti.

ALUTAGUSE ELU

Jõhvi ja Alutaguse häälekandja

Üksik number 5 senti.

Tellimishind postiga:
1 kuu—40 senti, 3 kuud—125 senti, 6 kuud — 230 senti ja aastaks —450 snt.
Välismaale poole kallim
Tellimisi võtavad vastu kõik postkontorid ja postiagentuurid.

Nr. 46 (57). Jõhwis, kolmapäewal, 21. juunil 1933. a. IV. aastakäik

Lööming Sininõmmel.

Narwa graadepoisid tegid furunaia-pühal mürtsu. Üks „furnu“ ärkas ellu.

Läinud pühapäewal peetud Sininõmme kalmistupüha möödus suurema mürtsu ja löömingaga, mille algatajaks oli jõuk wiinastunud Narwa graadepoisse. Lugu sai alguse kalmistu lähedal asuwal lagendikul, kus tungiti kallale kellegi August Nundele, lüües tal pea pudeliga werisels. A. N. asus end kallaletungijate wastu kaitsma ja need, kes enne pekku pealt waatasid, asusid nüüd ise ka lööma. Kaklejad moodustasid kats leeri: ühel pool Narwa graadepoisid ja teiselpool kohalikud elanikud. Hoope jagati wastastikku, kiwide, kaigaste ja jalutuskeppidega. Peeterristi koguduse juhatuse liikmed püüdsid kaklejaid lahutada, kuid neile tungiti kallale ja Joh. Naulowil löödi käsi werisels. Üks riiutukledest tungis ametnikule kallale, tahtes teda lüüa. Konstaabel laskis rewolwrist hoiatuseks paugu õhku, mispeale algas paaniline põgenemine „lahinguplatsilt“ naiste hädakisa ja tilgete saatel. Üldises segaduses õnnestus enamikul kaklejaist poetuda rahwa sekka. Wiit „aktiiwsemat õnnestus areteerida. Üks kaklejaist, põgenedes üle wälja metsa poole, wistus politsei rewolwripauku tuuldes pikali maha. Rahwas kohe hädaldades juure, et mees tapetud. Maaslamaja kooriti riidest lahti, et jõuda selgusele, mis tal õieti wiga, sest rewolwri pauk oli lastud koguni üles. Mehel ei leitud olewat häda midagi. Selles weendus „surnu“ ise ka peagi ja äranähes, et simuleerimisega süütegu ei saa parandada, kargas püsti. „Surnu“ käsi käis samuti kui teistelgi riiutukledel; öö weedeti ühiselt politsei arestimajas.

Suurematels riiutukledels osutusid Aleksander Kukk, Arnold Kolla ja Albert Kala. Politseile wastuhakkamise pärast ootab neid raske karistus.

„Sport“ NTHK 3:0 (1:0).

Pühapäewal, 18. jkp. oli Narwa liiduklassi meeskond wiimases tules kewadwooru liiduklassi esiwõistluste sarjas — „Spordi“ wastu.

Koosseisud: „Sport“ Tipner; Idlane, Mägi; Reinfeldt, Seegner, Paal; Stimenson, Ader, Karm, Lasner, Kass. Warus Arak.

NTHK: Swirgsdin: Säkki, Koslow; Hoowi, Taal, Iwanow; Ambos, Rey, Raudleht, Sardsnõi, Miller. Warus Labsin. Wäljale ilmuwad meeskonnad korraga — wastuwõtuks tugew aplaus. Pealtwaatajaid kaugelt üle tuhande. Wäljapoole walib „Sport“, mängu alustab NTHK kohtunik A. Sofronoffi juhtimisel. „Sport“ haarab kohe suure kindlusega initsiatiiwi, kuid NTHK kaitse ja poolkaitse tubli mäng pidurdas kõik üritused. Esimene wäraw tuleb kuidagi ootamata: Karm on läbi tunginud, kuid ei löö ise — waid sõödab pitki wärawat Lasnertile, kes ka püüdmatult põrutab 1:0. Wõistlus wõtab tugewama iseloomu. 5. min. lööb Karm palli wärawa peale. 7. min. lööb Ader 20 mtr. kõrgelt üle. Klubilased ei taha palju pääseda üle wäljapoole. Siiski, ka Tipneril on juhuseid hiilata löötidega ja neid ta sooritab päris kergusega wastase karistusalani, 12. min. tsenderdab Kass kõrge palli wärawaesisele, — järgneb mitu löökt, kuid kõik lõpewad tulemusteta. 14. min. esimene nurgalöök „Spordi“ eduks. Kasti löödud palli saadab Lasner peaga outi. Kuna mäng üha tugewamaks läheb, tõuseb „jutt“ mõlemal poolel. 26. min. lööb Ader hea nurgalõngist saadud palli wärawaall kõrgelt üle. 27. min. tuleb Sätti asemele Labsin, asudes poolkaitsesse — kuna Iwanow läheb kaitsesse. 31. min. esimene nurgalöök klubilaste eduks. Miller lööb palli wälja. Mäng läheb lahtiseks. 41. ja 48. min. teewad Karm ja Stimenson weel paar ebaõnnestunud wärawalööki ja 1:0 lõpeb poolaeg.

Teisel poolajal kardetakse juba suuremat sauna wanameistrilt, kuid kõikide üllatuseks muutub wõistluskäik weel lahtisemaks. 30. min. teeb Taal karistusala lähedal fouli, lööb Karm ja saawutab Milleri taasabil 2:0. 38. min. tõstab Kass kõrge palli tagasi karistusala piirile ja Ader lööb 3:0 — wõistluse tiusam wäraw. Lõpuks demonstreerib Tipner ühe käega pallipüüdmist ja wastamist ebaõnnestunud wärawalöökidega lõpeb suurwõistlus.

„Võitleja“ NMKÜ 4:2 (1:0)

Reedel, 16. jkp. pidasid sõpruswõistluse „Wõitleja“ ja Kreenholmi NMKÜ jalgpalli meeskonnad. Teatawasti algawad A klassi wõistlused juuli alul ja tänawu on „Wõitleja“ sõpruswõistlust pidanud kohalitu n.-ü. „Astraga“ ja Kotka „Pallojeuraga“, wõites mõlemaid napilt. Kreenholmi NMKÜ on samapalju wõistelnud ja weel enamgi. Spordihuwilised on wõinud weenduda selle noore meeskonna edasipüüdlikuses ja hoogsas töös. —

Kohtunik R. Kruusmanni juhtimisel alustasid mõlemad meeskonnad suure brawuuriga kohe temporikast mängu. Kr. NMKÜ-lt oleme juba warem sarnast hasarti näinud, kuid südikas oli seekord ka „Wõitleja“. Kuigi kumbki pool ei näidanud seejuures kõrgeklassilist mängu, siiski tundus „Wõitleja“ kindel paremus. Esimese poolaja lõputs juhib „Wõitleja“ 1:0, kusjuures luhta läinud wärawawõimalusi oli n. ö. kuhjaga. Teisel poolajal jätkawad wastased sama tempot. Kr. NMKÜ näitab, et ei mõtlegi nii kergelt alistuda: saawutawadki warsti 1:1. „Wõitleja“ mehed satuwad hoogu, wastane surutakse oma karistusalale ja 8 korda järjest tuleb Kr. NMKÜ tublil wärawawahil Troii pall wõrgusopist wälja tuua. Lõputs teeb Liblik kahe käe abil 4:2 ja huwitõllane wõistlus on lõpul.

Kokkuwõetult peab märkima, et esmakordselt awalitu wõistlust juhtiw abikohtunik R. Kruusmann toimis kõigiti rahuldawalt, wälja arwatud mõned ütsikud wead.

„Wõitleja“ meeskond esines hästi, arwestades kahe parema, s. o. Waldhofi ja Buberi puudumisega. Ka Kr. NMKÜ oli tubli ja wõib julgelt öelda, et see noor meeskond on tardetaw wastane eelolewatel „B“ klassi esiwõistlustel.

Tartu korporatsioonid ei wõta osa.

Tallinnas üliõp. tõrwikrongikäigust.

Tartu üliõpilaskorporatsioonide liit, millesse kuuluwad 7 Tartu wanimat korporatsiooni, on otsustanud mitte wõtta osa üliõpilaste tõrwikutega rongikäigust riigiwanema juure, mis korraldatakse Tallinna ja Tartu üliõpilaskondade poolt laulupeo esimese päewa — 23. juuni õhtul. Keeldumise põhjuseks olewat wiimasel ajal walitsuswõimude poolt toime pandud aktsioonid ütsikute korporatsioonide (Sakala) kui ka nende liikmete ja wilistlaste wastu.

Pärjapanekust wabadussõjas langenute ühishauale Juhkentali kalmistul sama 23. juuni õhtupoolikul wõtawad Tartu korporatsioonid siiski osa.

Koolilõpilasi Hiiumaalt Narwas.

Läinud laupäewal ja pühapäewal wiibisid ekskursioonina Narwas Kärdla algkooli ja täienduskl. kooliõpilased, arwult 30 inimest. Külalised käisid ka Eesti-Wene piiril ja Narwa-Jõesuus.

Mereskautide pidupäew.

Nawigatsiooni hooaeg awati.

Läinud pühapäewal oli Narwa wene mereskautidel traditsiooniline nawigatsiooni hooaja awamispidustused. Kell 2 p. l. koguti ülejõe, „Foresti“ lauatehase kohale sadamasillale, kus kõnega noorte poole pööras preester A. Pawski. Sellele järgnes „laewastiku“, mootorpaat „Skaudi“ ja sõudepaat „Meremehe“, pidulik õnnistamine; lauldi hümni ja mgsti tõmmati rahwuslipp. Mglewa päälik N. Jeremejew luges ette päewakäsu ja jagas agaramatele skautidele rinnamärgid. Lõpuks oli paraad. Pidu lõppes õhtul 3. wene algkoolis ühise teelauaga, millest wõttis osa 60 inimest.

„Prasdnikul“ tehti rahast lagedaks.

Kose walla, Konduschi küla talunik Peeter Palmow tuli läinud pühapäewal Narwa wene „prasdnikule“, kus wõttis sedawõrt ogaralt napsi, et jäi tänawale magama. Ärgates leidis mees üllatuseks, et wahepeal oli keegi täinud taskuid „rewideerimas“. Kõrwal lamas rahakott, millest oli ära warastatud 6 krooni raha. Loost teatati kriminaalpolitseile.

N.E.S. „Ilmarine“ EINELAUD.

Kriisi puhul hinnad alandatud:

Lõuna	à	Snt. 40,	enne Snt.	50.
Õlu	à	„ 20,	„ „	25.
Liiter	à	„ 160,	„ „	200.
Napsid	à	„ 20,15,10	„ „	25,20,15.
Karbonaad	à	„ 50,	„ „	75.
Sibula klops		„ 50,	„ „	75.
Bef' a la Strogonoff		70,	„ „	90.

Liha ehk kala soljanka 75, enne 100.
Kõik hinnad 20% alandatud j.n.e.
Kõök parima Tallinna kokka juhatusel.
Palun külastada.
Aust. H. Karu.

Vekslivõltsimine Järve vallas.

Järwe walla elanik Albert Eroska awaldas politseile, et Kredit-panga Jõhwi osakonnas diskonteerinud keegi Albert Tello 100-kroonise weksli, millel tema giro on wõltsitud. Ülekuulamisel A. Tello ei tunnistanud ennast süüdi. Kuni kohtu otsuseni süüdistataw otsustati wõtta wahi alla.

Jalgpalliwõistlus.

Teisipäewal, 20. jkp., kell 7 õht. Narwa linnaspordiwäljal mängiwad jalgpallis „Astra“ ja WSR Ida-Eesti ringkonna wõistluste tsüklis.

Kukruse haridusseltsi spordi osak. ja Kiviõli „Valgus“ — 1:2.

Pühapäewal, 18. juunil kohtasid Kukruse spordiwäljal jalgpallis Põhja-Eesti ringkonna liiduklassi wõistluste tsüklis Kukruse kaewanduse haridusseltsi spordi osakond ja Kiwiõli „Walgus“. Mäng lõppes 1:2 „Walguse“ eduks; poolaeg 1:0 Kukruse kasuks. Wõidupall löödi wiimasel minutil.

Lõpukorraldus.

Narva ärides lõpetatakse 10. üldlaulupeo loterii piletite müük 21. skp., mil Lauljate Liidu esindaja ilmub müümata piletite järele. Pärast seda kuni 23. juunini on viimased piletid müügil postkontoris, Roosipuu kpl.—Suurel tän., Essensoni kpl. — Joala 16 ja jaama raamatukapis.

Kõiki, kellel veel müümata 10. üldlaulupeo loterii pileteid, palutakse need tagasi saata hiljemalt s. a. 23. juuniks. Selleks ajaks tagasi saatmata piletid loetakse müüduks ja tulevad tasuda rahas.

Saksa nõuab asumaid.

Hugenbergi sensatsiooniline memorandum majanduskonverentsil.

Saksa majandusminister Hugenberg esitas maailma majanduskonwerentsile memorandumi, milles nõutakse Aafrika asumaade tagastandmist Saksamaale. See memorandum, samuti nagu Hugenbergi seletus ajakirjanikele, milles nõuti Saksamaale „asundusruumi“, on tekitanud konwerentsi ringkondades õige suurt ärewust. Arwatawasti selle ärewuse pärast Saksa delegatsioon seletas konwerentsi majanduskomisjoni esimehele Colijnile, et Hugenbergi memorandum ei sisalda mitte Saksa delegatsiooni arwamist.

Reuter arwab teadwat, et Hugenbergi memorandum ei ole konwerentsi liigetele wälja jagatud, waid on lõplikult tagasi wõetud.

Nõukogude Liidu wäliskomissar Litwinow seletas, et temal ei olnud aimugi niisuguse memorandumi esitamisest. Tema on Hugenbergi memorandumist kuulnud ainult ajalehtedest. Litwinow arwab, et selle memorandumiga on wist tahetud tuua koomilist elementi konwerentsi raskesse õhkkonda.

—

Kas loorberid või kotiriie?

Kellele kuidas, see selgub kolmapäeva õhtul linna spordiväljal—„wilistajate“ ja „puhujate“ suurmatshil. — Linnapealt—õnnistus, abilinnapealt—esimene nõks, prefektilt—ylle. — Palju muusikat, laulukoore ja sõjakisa.

Et ära hoida kurnawat ja asjatut linna spordiwälja piiramist pallihimuliste poolt, kes ei jõua rahus ära oodata suurt jalgpallimatshi „wilistajate“ ja neegripoiste wahel, siis teatatakse siinkohal ametlikult, et matsh on kolmapäewal, 21. juunil 1933. a. kell 7 õhtul. Suurwõistlus toimub linnapea kõrge patronaashi all, kusjuures palli lööb lahti kõigi maailmakaarte poole abilinnapea Bachmann ja wilistajana esineb demonstratiiwse demokraatlikkusega härra prefekt Kane.

Nagu weel kuulda, katkestatawat selleks suurmatshiks maailma majanduskonwerents Londonis, et delegaatidele aega anda Narwa sõita ja oma silmaga seda sündmust nautida. Kõrgetele kontwõõrastele sõidab härra Paap omnibusega Berlini wastu.

Peale rasket higistamist on ajakirjanike meeskond koostatud järgmistel põhihelilistel konstruktsioonidel: Matto, Tõnurist, Pihlau, Käbin, Ambos, Kullend, Weidendamm, Lunden, Mihailow, Spirka, Aksjonow, Altro, Feodotow, Rosenwald, Kulbach, Pillitse, Speek, Killip ja Suislep. Kuna korraga kõik mängida ei saa, siis mänguaktre rahuldamiseks mängitakse smeenadega. Tempo seetõttu tõotab kujuneda marulisels.

„Wilistajad“ on suures meeleheites annud oma meeskonnale järgmise komplitseeritud wäljanägemise: Treshtshew, Feldmann, Berger, Raim, Tasuja, Annik, Utt, Sofronow, Sakka, Kalugin, Böckler jne. jne.

Et oleks midagi pakkuda ka publiku kõrwadele, siis kogu aeg mürtsutab platsil suweorkestri puhkpillide koosseis ühes parapanniga. Peale selle debüteeriwad lahiguwäljal kooferansjeed, kes hoolitsewad selle eest, et . . . jne. jne.

On oodata suurt üllatust!!!

Wene rahwuslik laulupäew

peeti pühapäewal Narwas.

Möödunud pühapäewal peeti Narwas esmakordne wene rahwuslik laulupäew, millest wõtsid osa ümberkaudsetest waldadest ja Narwast laulukoorid, kokku 250 lauljaga. Pidustused algasid kell 2 p. l. Rongikäigus mindi orkestri saatel Jaanilinna tuletõrje aeda ja sealt tagasi, marsruudiga läbi linna, tuletõrje-seltsi suweaeda, kus algas rahwapidu peale awalõne ja eesti rahwushümni kõigilt laulukooridelt. Wabaõhtigi walitsusele saadeti laulupäewast osawõtjate poolt terwitustelegramm. Wene rahwariietuses Narwa-tagused laulukoorid kandsid ette wene rahwalaule ja tantse. Peale selle olid mitmesugu rahwalõbustused ja jalakeerutus. Rahwast oli tuletõrje aed täis. Laulupäew lõppes k.-s. „Wõitlejas“ kontsert-palliga, millest osawõtt oli samuti elaw. Maakoorid lahkusid Narwast alles esmaspäewa hommikul.

Narwa skautide puhkelaager lõppes.

Narwa skautide malewa korraldas Meriküla puhkelaagri, mis lõppes laupäewal. Laagrist, mis kestis kuus päewa, wõttis osa üle 30 skaudi. Laagri üldjuhiks oli Narwa skautide malewa pealik nskm. Kütt, majandusjuhiks nskm. Wals. Osawõtu maks oli 40 snt. päewas. Sügisel augustikuus korraldab Narwa skautide malewa suurema wõistluslaagri Magerburgis, kuhu on oodata külalisi ka wäljaspoolt.

Maailmarändurid asusid teele.

Pühapäewal 18. jkp. sõitsid Narwa skaudid Alfred Waldmann ja Lembit Kull jalgratta-matkale läbi Euroopa. Matkajaid oli saatmas hulgake sõpru ja skaute jalgrattastel. Matka ettewalmistused algasid juba talwel. Kawa järele läbistawad jalgratturid eelkõige Läti, Leedu, Poola, Tshehhoslowakkia-Ungari, kus Waldmann ja Kull wõtawad osa ülemaailmlikust skautide jamboreest, mis algab 1. augustil ja lõpeb 16. aug.

Hobune uppus jõkke.

Läinud laupäewal uppus Tõrwala sadama juures jõkke Narwas, Märgutule tän. 20 elutsewa M. hobune. Mees wedas hobusega Tõrwalasse propse ja minnes ise ära, jättis looma jõekaldale omapead. Hobune läks nähtawasti jõest wett jooma. Sadama kohal läheb jõepõhi järsku sügawaks ja loom wajus, raske wanker taga, põhja ning uppus.

Mõni päew tagasi uppus samas kohas ühel teisel propsiwedajal samuti hobune.

Wargus.

Juhan Kiwimäelt, kelle elukoht Kreenholm 19 — 2, warastati ära taskust 16 krooni raha.

Wene sõjalaewa Narwa lahes.

Läinud reedel kella 1/2 11 paiku hommikul ilmus Narwa lahte 5 SSSR'i sõjalaewa. Wene sõjalaewad peatusid Narwa lahes umbes 10 minutit ja wõtsid siis suuna Tallinna poole, kadudes silmapiirilt. Arwatawasti oli SSSR'i sõjalaewastik Balti lahte sõitnud manöwreid pidama. Tähendame siinjuures, et ka eelmistel aastatel on SSSR'i sõjalaewad wiibinud Narwa lahes ja mõnikord isegi Eesti territoriaalwetes.

„Narva-Jõesuul“ murdus windi tiib.

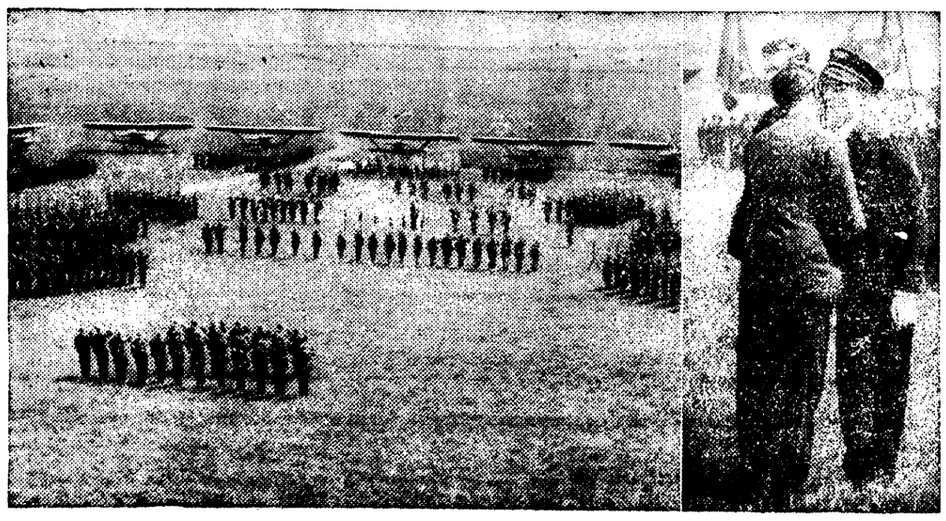
Paar päewa tagasi murdus aurik „Narwa-Jõesuul“ windi tiib Tõrwala sadama juures. Uus windi tiib on tellitud Tallinnast, mis läheb maksma 200 kr. ümber. Õnnetus juhtus seetõttu, et sadama piirkonnas pole jõepõhi waba munakiwidest. Kui aurik, mis wõrdlemisi sügawal wees seisab, oli jõudnud mõne sülla sadamast eemale, kõlas tugew praksatus ja hiljem selgus, et 4-tiiwalisel windil oli üks tiib murdunud wastu kiwi katki. Laewa järelewaatuse juures on selgunud, et aurik wõib mõned päewad liikuda purunenud windiga.

Koht, kus õnnetus juhtus, tehakse kiwidest puhtaks.

Heinamaa põles.

Tuleõnnetus Lilienbachi asunduses.

Läinud laupäewal kell 12 paiku hommikul tekkis tulekahju Narwa wallas, Lilienbachi asunduses. Kruglowi päralt olewal heinamaal põletas tööline hagu ning sädemetest süttis heinamaal kuiw rohi ja sammal. Tulele pandi lõplikult piir kella 2 paiku. Tules rikuti umbes 3/4 ha heinamaad. Kahjusumma pole teada.

Prantsuse sõjaväelendur sai põgenemise ja Auleegioni risti.

Pahemal: pidulik tseremonii Le Bourget lennuväljal Pariisi juures. Paremal: sõjaminister Pierre Got annab Manuelile traditsioonilise põgenemise, enne kui anetab talle Auleegioni risti.

Prantsuse sõjaminister Pierre Got annetas pidulikul aktusel Auleegioni risti prantsuse lendurile Govzinet'le ja Manuelile, kes hiljuti oma lennukil „Arc-en-ciel" (Vikerkaar) Lõuna-Ameerikast Pariisi lendasid.

P.-kogud „pöörangul".

K. Päts tüürib „Wabsf. liitu".

P.-kogude (Päts-Teemandi) kongressi puhul tuleb poliitilisest ringkondadest teateid, sel mõetawat otsustamisele ka wahekorra küsimus „wabadussõjalaste liiduga". On kindlakujulisi teateid, et K. Päts soowitawat p.-kogudel wabadussõjalastega ühineda. See tähendab kõige pealt seda, et p.-kogud muudawad seisukohta põhiseaduse muutmise asjus. Edaspidine koostöö kogude ja „wab.-laste liidu" wahel selgub muidugi hiljem.

Pidewalt püsib ka päewakorral kuuldus, et K. Päts pidawat tihedaid läbirääkimisi „wab. liidu" juhtidega. Sel korral, kui „wab. liidul" peaks õnnestuma kogude toetusel oma põhiseaduse muutmise kawa läbi wiia, seatawat K. Päts wastutasuks presidendi kandidaadiks, kuna wiimase lootused selles asjas kogude ja koonduse ühiserakonna lõhkiminekuga wäga alla olid langenud.

Teiselt poolt aga on jälle kuulda, et „wab. liidu" tegelased pidawat läbirääkimisi weel teistegi meestega. Igatahes näib nõnda olewat, et kes paremad tingimused esitab, see wastu wõetakse.

Et K. Päts järjekordset „pöörangut" kawatseb teha, see selgus juba rahwahääletuse eel. Tema keeldus riigikogu eelnõu heaks kõnelemast. Koguni ettenähtud raadiokõnest ta hoidis ära. Ka kogude häälekandja on „purjesid seadmas".

Kogupõllumeeste kongressile tuli 900 saadikut.

K. Päts soowitab wana põllumeeste parteid alal hoida.

Kauaaegse praktika tõttu on kogupõllumehed kongresside korraldamise alal end päris meistriteks koolitanud. Pühapäewasele kongressile „Estonias" juudeti üle maa kokku tõmmata ümmarguselt 900 saadikut. Kongressi awamismomendiks registreeriti täpselt 855 saadikut kõigist maakondadest, hiljem tulid ütlitud lisats, nii et wõidi arwestada üleksasajaga. Saal ja rõdud täideti tihedalt. Kongressi awas üleriikliku põllumeeste asutise esimees A. Jürman, järgnes jumalateenistus õpet. Stokholmi poolt. Kongressi juhatusse waliti K. Päts, A. Jürman, A. Tupits, J. Soots, E. Saar, E. Ruut, Wister, Wann, Wõmma, Kohwer ja Kasterbusch. Sekretariaati — Hansen, Oidermann, M. Martinson j. t.

End. riigiwanem K. Päts pidas kõne praegusest poliitilisest seisukorrast. Kõneleja pidas tarwilikuks, et wanadpõllumehed kõige jõuga hoiatsid oma organisatsiooni alal, mis oli enne ühinemist koondusega. Kui Asutawast kogust alates suutsid kogupõllumehed end üles töötada 8 esindajago, siis peaksid nad seda ka praegu suutma,—arwas kõneleja hoogsalt.

Jäneset warastati rehetoast.

Kohtla-Järwel elutsew Karl Käärt jättis ühel õhtul kogemata rehetoa ukse lukustamata. Teisel hommikul rehetuppa waatama minnes selgus, et sealt oli warastatud ära 30 jootsul 5 kodujänest. Kahjusaaja hindab warguse läbi saadud kahju 2 kr. 50 sendile.

Juba supeldakse.

Wiimaste päewade jooksul on merewesi kaunis soojaks läinud ja ühes sellega on alanud supelhooaeg N.-Jõesuus. Esialgu oli meres näha ainult ütsikuid suplejaid. Nüüd kesknäewa paiku on rannaäär tihedalt suplejaid täis.

Oodata head marjaaastat.

Tänawu soodsate ilmade tõttu metsamarjade õitsemise ajal on loota head metsamarja aastat. Õõtü mi pole tänawu kewadel üldse olnud ja metsamarjade õied on jäänud rikkumata, nii et wõib oodata head saaki.

Jahu ja kartuleid Soome.

Neil päewil saabus Narwa sadamasse 4 Soome laewa tühjalt. Soome laewad wõtsid Narwa sadamas laadungiks peale jahu ja kartuleid ning 15. juunil algasid sõitu Soome tagasi. Kuuldawasti kawatsewad soomlased weel kartulite ja jahude järgi Narwa sõita.

„Sinise lille" päev andis 258 kr.

Kõige agaram korjoja ÜENÜ Narwa-Peetri osakond.

10. ja 11. juunil Narwas korraldatud „sinise lille" karbikorjandus andis 231 krooni. Korjandust teostasid kohalikud noorsoo ühingud ja k. s. „Wõitleja". ÜENÜ Narwa osakond korjas 76 krooni 05 senti, ÜENÜ Narwa-Peetri osakond 105 kr. 83 senti ja k. s. „Wõitleja" 50 krooni ümber. Kõige agaramad korjajad olid ÜENÜ Narwa-Peetri osak. liikmed pr. Üts ja Walgesnaulow, kelle kassa oli 37. kr 73 senti.

N.-Jõesuus „sinise lille" päewadel teostas korjanduse kohalik k. s. „Kalju" Korjandus andis 27 kr. 54 senti.

Korjandusest saadud summast, kulud maha arwatult, pool läks Eesti karskusliidu heaks a pool — korjandust teostanud noorsooühingute ja karskusseltsside toetuseks.

Napsipruulijad ja salakõrts.

Kiwiõli põlewkiwikaewanduse rajoonis elutsewad Eduard Eero ja Eduard Iskül walmistasid kodusel teel wiina, mida müüsid ümberkaudsetele elanikkudele „althõlma". Politseiwõimud said wiinawabriku jälile, konfiskeerisid kogu tisseseade ning koostasid meestele protokollid. Samas elutsewad Georg ja Juuli Schukowid ajasid teisiti äri, ostsid wiinapoest „märjukest" üles ja müüsid kallima hinnaga salaja edasi. Ka nendele sai politsei jälile.

PARIM JA NÕUETAVAIM SAUNASEEP!

Mitmed kõrgemad auhinnad.
Proovige ja otsustage ise!
Seebivabrik „VERONIKA"
Tartus.

Uus ilumuru Joala tänaval.

Uus ilumuru, mis asutati end. Sinowjewi wabriku maa-alale, on nüüd, peale weepaagi koristamist ja wanade kuuride ning maja lammutamist, tätelikult korda seatud ja publikule kasutamiseks awatud. Hoonete lammutamisega on awanenud nägus waade kahele wanale kindlusele. Ilumuru keskel kaswawad kolm kaske, mis ümbrust eriti kaunistawad.

Kehw kalasaak.

Wiimaste päewade jooksul on kalasaak N.-Jõesuus muutunud kaunis kehwaks. Merel käib 30 kaluri ümber.

76.10 meetrit!

Järwise maailmarekord tõuseb.

Helsingis kergejõustikuwõistlustel Matti Järwinen püstitas odawiskes uue maailmarekordi 76,10 meetriga. See on temal tänawu juba kolmas maailma rekord odawiskes.

5000 meetri käimises Ruotsalainen püstitas uue Soome rekordi ajaga 26. 08,8. 1500 meetri jooksu Purje sooritas ajaga 3.55,5. Marttelin jooksis 15.000 meetrit ajaga 50.07,7.

Mälestusmärgid lahinguväljadele.

Põhja sõja ja vabadussõjaaegsed võitluspaigad tähistamisele.

Narwa Aloo-Seltsi algatusel Narwa linnas ja ümbruskonnas tähistatakse mälestusmärkidega wabadussõja ja 1700 aasta Rootsi sõja lahinguwäljad ning wäeosade tähtsamad positsioonid. Mälestusmärgid walmistatakse kohapeal betoonist Wanadele ajaloolistele kohtadele paigutatakse Rootsi raudristikujulised märgid ning wabadussõjaaegsetele paikadele Eesti wabadusristikujulised mälestusmärgid warustatud wastawate pealkirjadega. Mälestusmärkide walmistamiseks ja püstitamiseks on ette nähtud 5—600 krooni. Wastawate töödega on tehtud juba alguse. Esialgu walatakse paarkümmend märki, millest osa paigutatakse Siiwertsi Rootsi-Wene sõjaaegsetele Wene wäeosade positsioonidele ning Rootsi kuninga asukohtadele ja osa wabadussõjaaegse Joala lahingu piirkonda. Kreenholmi puiesteele paigutatakse märk, kust eesti-saksa rühmad alustasid wasturünnakut waenlase häwitamiseks wabadussõja esimesel päewal, 28. nowembril 1918. Samuti tähistatakse ära Joala lahingus paterei asukoht ja Nobeli õlitsisterni rajoonis koht, kust flankeeruw kuulipilduja aitas mõjuwalt kaasa waenlase häwitamisele. Enamik märke on 80-sentimeetri kõrgused neljakandilised betoonpostid, kuna tähtsamatele Eesti wabadussõjaaegsetele lahingukohtadele ja rootsiaegsetele ajaloolistele paikadele paigutatakse eelpool mainitud suuremad mälestusmärgid.

Kalale otsitakse uusi välisturge.

Kuna tollikitsenduste puhul senised wälisturud meie kalaekspordile kitsaks on jäänud, on nüüd asutud energiliselt kalaekspordile otsima uusi wälisturge. Möödunud laupäewal läkitatigi ligi kümmekond kalasaadetist proowidena wälisturgudele, peamiselt lõunamaadesse. Seal ennustati meie kalale elawat nõudmist ja nüüd tohetakse ka tegelikult selgusele jõuda, kuiwõrd need lootused on põhjendatud. Warem tarwitas meie kala wõrdlemisi suurel hulgal ka Saksa turg, kuid kõrgete tollimäärade pärast on nüüd sinna kalaeksport takistatud. Wiimasel ajal kirdus meie kalaeksport peamiselt ainult Rootsi ja Poolaga.

Nipet-näpet.

Seal õpetatakse „imesid" tegema.

Bombays, Kalkuttas ja teistes suuremates India linnades on awatud fakiride koolid, kus noormeestele suure tasu eest õpetatakse kõiki neid trikke, milledega india fakirid üllatawad waatlejaid. Ent loomulikult ei saa iga noormees õppida kunsti, kuidas leiba terawail naeltel nahka wigastamata ja kuidas torgata endale ihusse nõelu, tundmata walu. Fakiiri amet nõuab eelkõige wastawat andi, suurt tahtejõudu ja kehawalitsemise oskust. Sellepärast korraldatakse kõigile, kes awaldawad soowi astuda kooli katsed. Ainult osawamad walitakse wälja, sest nõrgad õpilased on halwaks reklaamiks.

Mõningail neist kummalistest koolidest on hea kuulsus ja õpilaste arw suur. Muidugi on wastawalt ka õppemaks üpris kõrge. On kombeks, et fakiride koolid teiste õppeasutiste eeskujul korraldawad kursuse lõppedes, mis enamasti kestab pool aastat, awalikke eksamisõhtuid. Rahwast sellistele ettekannetele koguneb alati murdu, sest koos õpilastega esinewad ka õpetajad, näidates keerulisi trikke.

Enamik noorest fakiridest siirdub wälismaile, Ameerikasse ja Austraaliasse, kus neil warieteedes ja tsirkustes awanewad suurepärased teenimiswõimalused. Senini pole ükski walge inimene weel suutnud õppida fakiride trikke, kuna ainult hindulased on wõimelised tahtejõu abil kaotama walutundeid. Kõik eurooplaste ja ameeriklaste katsed hindulaste kunsti järelaimamiseks on nurjunud ning tihti wäga õnnetult.

Kuid wiimasel ajal on Indias maad wõtnud liikumine, mis neile koolidele suhtub waenulikult. Fakiir on Indias püha mees, kellele jumalad ise andnud üleloomulikud wõimed. Mõnes kohas on wihaleärritatud rahwas tunginud fakiiri koolidesse, kus weriseid kokkupõrkeid on takistanud ainult politseiwõimud.

Ent fakiiride õpetamine on seal juba kujunenud tulutoowaks ärialaks ja on waewalt loota, et õpetajad loobuwad oma kasulikest ettewõtteist.

Uulitsafillutis klaasist.

Elawa kujutluswõimega inimesed mudugi oletawad, et klaasiga kaetud uulitsad sarnanewad hiiglopeeglitele, millel autod kihutawad kahe sada kilomeetrilise tunnikiirusega. Tegelikult on lugu weidi teistsi.

Lähemal ajal kawatsetakse Tshehhoslowakkias uulitsaid fillutada silikaadi ja klaasi tolmust koosneva seguga. Waremail ajul olid maanteed ja uulitsad kaetud kruusa ja kiwiprügiga, majad ehitati tellis- ja raudkiwidest, mööbleid tehti puust, toidunõud sawist ja portselanist. Tänapäewal on uulitsad klaasist, majad terasest, mööblid metallist, astjad kaseinist. Tahtmatult tekib küsimus: mis tuleb edasi? Sellele ei anna keegi wastust. Ainult üks on kindel: kuigi muutuwad kõik teised esemed, inimene ka kahe tuhande aasta pärast sisuliselt ise koosneb ikka weel kontidest, lihast ja werest.

Adolf Hitler — endine madrus.

Soome merimees E. Mielikainen jutustab „Kansan Kuwalehti" weergudel, et enne ilmasõda ta sõitnud tüürimehena inglise purjekal „Invergleed". Samal laewal teeninud poolteist aastat madrusena ka noor austerlane Adolf Hitler, praegune Saksamaa kantsler.

Hitler olnud korralik töömees, kandnud alati puhtaid riideid, olnud wäga jutukas ning saanud ülemustega hästi läbi. Laewalt lahkunud ta ilmasõja puhkedes

REDIKÜÜLE
ostate kõige odavamalt
L. Maueri kauplusest
Joala tän 12.

Armastus tules ja weres.

(Sõjavangari päewik).

E. Glynni romaan.

61.

Meie lätsime otse wõõrastetuppa ja ma istusin oma tugitooli. Toatüdruk — ta nimi on Henriette — aitas Alatheal wõtta maha mantli ja kübara esitus.

Soowides tälta nähtawasti kuidagi esimese kohmetuse silmapilke, aga wõibolla ka närwitsedes, Alathea peitis oma näo roosidesse, mis täitsid suure waasi teise tugitooli tõrwal.

— Millised toredad lilled! — ütles ta — esimesed sõnad wahenditult mulle.

— Ma ei teadnud, milliseid lilli teie armastate kõige rohkem. Edaspidi peate mulle seda ütlema. Ma tellisin roose, seepärast, et ise eelistan neid.

Armastan roose samuti üle kõige.

Terwelt kaks minutit ma waitisin. Ta katsus säilitada rahu, ja siis ma alustasin kõnelust, tundes ise oma hääles üleolewat tooni.

— Alathea, ma palutsin teid uuesti wõtta prillid eest. Nagu ma teile juba räägitsin, ma tean, et te kannate neid ainult selleks, et ma ei näeks teie silmi, ja mitte seepärast, et seda nõuaks teie nägemine. Jatkata nende kandmist nüüd — on pisut kentsakas ja pole määriline teile, pealegi kus see ärritab mind hirmsasti.

Ta sai pahaseks ja ajas end sirgu.

— Meie tingimustesse see ei käi, et pean wõtma prillid eest — Teie oletsite pidanud seda mainima lepingus, kui soowisite seda. Arwestan, et teie ei oma wähimatki õigust nõuda, et ma wõtaksin nad eest, ja eelistan kanda prille edasi.

— Millisel põhjusel?

— Ma ei üle seda teile.

Tundsin, et hakkan saama wihaseks. Kui ma ei oleks wigane olnud, siis ma wist ei oleks suutnud seista wastu kiusatusele, tõusta püsti, ja haarata ta oma käte wahele, kistuda tal eest need neetud asjawärgid, karistades teda paljukordsete suudlustega. Nüüd ma aga olin wihane iseenesele sellepärast, millise tolwan olin, et ei teinud seda kohustawaks tingimuseks, enne kui kirjutasime alla lepingule.

— See ei ole sugugi suuremeelne teie poolt ja wäljendab waenulikust, mille — usun — otsustasime lõpetada.

Waikus.

Ainuke, mis tundsin, oli soow karistada teda füüsiliselt—koltida läbi, sundida sõna kuulma. Kena soow pulmapäewaks!

— Kawatsete alaliselt hakata kandma prille, isegi kui sõidame laia maailma? — küsisin, kui waid sain walitsema oma hääle üle.

— Wõimalik.

— Mis seal's ikka, hea tüdruk Leian, et rikute meie kokkuleppe waimu, kui mitte tähte. Te ütlesite ise, asute alaliseks sekretäriks, ent mitte ülesti naissekretär maailma peal ei hakkaks jonnima asja juures, mille kohta tal on teada, et see osutub tema peremehe ärritusse põhjuseks.

Waikus.

— Niisuguse kangekaelsusega te waid alandate end minu silmas. Kuna meie warsti hakkame elama üheskoos, ma ei tahaks põlata teid lapsikuse pärast.

Ta kargas püsti ja wiskas südametäiega prillid lauale. Tema ilusad silmad wälkusid. Tal olid imeliselt omapärased ripsmed, mitte mustad, kuid wäga tumedad ja kohewil, silmalaugude ääres pisut heledamad, et sarnased ripsmed raamiwad naise silmi. Nad tulewad ette wäikeste poiste, eriti uulitsapoiste juures. Silmad ise olid hellsinise wärwusega — ja kui palju põles neis kirge, weetlust ja jõudu! Pole panna imeks, et olles sunnitud ise raiuma omale elus teed, ta kandis prille. Ütsik näine sääraste silmadega ei wõi olla kindel oma julgeolekule, kui ta töötab alal, kus teda wõiwad näha mehed. Ma ei ole weel kunagi elus näinud niisuguseid ilmekaid silmi, täis weetlust. Mus wärises iga ere neist, samuti ka sellest, et meie esimese lahingu wõitsin mina.

— Tänan, — kostsin ettekawatsetult rahuliku häälega. Olen nii harjunud austama teie tasakaalukust ja enesewalitsust, et mul oleks kahju, kui mul tuleks muuta oma arwamust.

Ma nägin, et ta wärises kogu kehast wiha pärast, et ta pidi alistuma. Tundsin, et nüüd on mõistlikum wahetada kõnealnet.

— Arwatawasti eine saab warsti walmis.

Siin ta läks ukse juure ja lahkus minu juurest.

Tahaksin teada, mis ta ütleb, kui ta tuleb oma tuppa ja leiab seal oma tualettlaualt eest kolm sofiirist käewõru.

Kaardile, mille lisasin karbikesse, ma kirjutasin. —

„Alatheale — parimate soowidega abikaasalt."

Burton teatas, et eine on serweeritud. Ma saatsin ta Alatheale ütlema, et kõik on walmis, ja hetke pärast ta tuli. Käes hoidis ta karpi, mille pani lauale, ta põsed põlesid, silmad olid löödud maha.

— Ma soowitsin, et te ei teeks mulle kingitusi, — ütles ta pisut sumbunud häälel, astudes minu tugitooli juure. — Mul ei meeldi neid wõtta wastu, olete niigi mind kuhjanud üle . . . sooblinahad . . . briljantsõrmus . . . riided . . . kõik . . . ja nüüd weel see.

Ma awasin karbi ja wõtsin käewõru wälja.

— Andke käsi siia, — ütlesin kindlalt.

Ta waatas mulle otsa, olles liig hämmastatud minu toonist, et tõrkuda.

Sirutasin ettepoole ja wõtsin tema küünarnukini paljastatud käe, ta seisis nagu pitselõõgist rabatud, kuni ma töötamata talle ei olnud pannud kõik kolm käe sõru kätte.

— Olen küllalt kannatanud teie halba iseloomu, — ütlesin sama tooniga. — Te hakkate kandma neid, samuti ka kõike muud, mis mulle meeldib teile kinkida, kuigi teie jämedus wõtab mul warsti selleks isu.

Ta oli wõimatuseni hämmastunud, kuid ma ometi olin riiwanud tema eneseuhkust.

— Palun andestada, kui olin jäme, — ütles ta wiimaks. — Teil on wist õigus selleks, ent . . . kuid — kogu ta sale keha wõpahtus.

— Ärgem räägigem enam sellest, waid läheme pigemini einetama; te näete waid, et ma ei ole niisugune tahtetu inimene, kellega te kahtlemata arwasite enesel tulewat tegemist.

Ma tõusin suure waewaga tugitoolilt — Burton tagasihoidlikkuse pärast ei ilmunud — Alathea andis mulle kargu, ja meie läksime sõõgituppa.

Senikaua kui toas wiibisid teenijad, ma keskustelin sõjaoludest ja muist sarnasest asjust, milles ta mind toetas, aga kui jäime üksi kohwi juure, ma tähtsin tema klaasi benedictiniga, millest ta keeldus, kui Burton tõi liköörі. Wiina ta üldse ei joonud. Järgneb.

Ujulast ei saa ka tänavu asja.

Puuduwad wajalised summad.

Narwa linna 1933./34. aasta eelarwesse teatawasti wolitogu wõttis sisse 1.000 krooni Narwajõele ujula ehitamiseks, ja wastaw kawagi on juba koostatud, kuid rahapuudus wägisi ajab selle kawatsuse nurja. 1000 krooniga pole wõimalik weel saada mingit ujulat ja raha pole kuskilt lisaks saada. Ujula, mis wõiks rahuldada esialgu kitsamal määral suplejate nõudeid, läheks maksma wähemalt 2.000 krooni. Neid tõlestawaid asjaolusid arwesse wõttes, linnawalitsus otsustas sel aastal ujula jätta ehitamata ja selleks ettenähtud rahasumma kulutada supelkoha puhastamiseks ja süwendamiseks Joaorus, kuhu tulewikus supelhoone püstitatakse. Tööga alustatakse juba lähemail päewil. Suwe kestel jõepõhi puhastatakse igasugu prahist ja kiwidest ning talwel teostatakse hädaabitööde korras suurem töö, ehitatakse kiire weewoolu ärahoidmiseks tamm ning basseinid.

Tööd aias.

Wiljapuuatas

kui see tehniliselt läbiwiidaw, tuleks suure saagi puhul kõrwaldada üleliigsed wiljad, sest wastasel korral saaksime liiga palju wäikest ja alawäärtuslikku wilja, langeb ka tunduwalt järgmise aasta toodang. Kui aga märgata, et noor wili pudeneb ise liiga tugewasti maha (teatud piirides on pudenemine loomulik ja isegi kasulik), siis tuleb selgitada selle põhjuseid ja wõtta tarwitusele wastawad abinõud. Enamasti on selles süüdi üleliigne kuiwus wõi jälle toiteainete puudus mullas. Tugew kastmine, kui wõimalik, siis nõrga wäetiselahuga (wirtsalahu, tshiilisalpeetri- wõi nitrofoska lahu) on parim abinõu selle ärahoidmiseks, kui mahawarisemise põhjuseks ei osutu mõni teine osjaolu, näiteks õite wigastamine öökülmadest jne. Samuti tuleb hoolega jälgida kahjurite ja haiguste tekkimist ja wõtta tarwitusele wastawad tõrjewahendid.

Taimekaitse.

Wiljapuude pritsimine bordookalitsiumarsenaadi wedelikuga kohe pärast õielehtede warisemist ja wiimane kord sama wedelikuga 2—3 nädalat hiljem (wt. „Aed" 1932. a. k. lhk. 130—137 ja 166—167). Karusmarja-põõsaste pritsimine „Kasoraaniga", nagu selleşt warem kirjutatud („Aed" nr. 4, 1932. ja nr 5, 1933.) Kui karusmarja- ja sõstrapõõsastele ilmuwad karusmarjawaablaste ebaröõwikud, tuleb põõsaid tolmutada kaltsiumarsenaadiga wõi „Gralitiga". Maakirpude jp ngerimardika kahjustuse korral tolmutada sama wahenditega. Kapsaliblika röõwikute surmamiseks tarwitada ainult „Graliti".

Köögiwiljaaed.

Kuu alul lõpeb tomatite wäljaistutamine alalisele kohale. Kuiwa ilma puhul tuleb neid hästi kasta ja wiibimata kergesti kõita keppide külge. Niipea kui märgata, et taimed juurdunud ja hakkawad edasi kaswama, antakse neile wäetist nitrofoska wõi laudasõnniku leotise (lahu) näol. Seda korrata 2—3 korda, nädal wahet pidades. Edaspidi hoolega häwitada õigel ajal kõrwalwõsud (wäärkaswud). Kuu alul istutatakse wälja weel kaalikad, keskmised ja hilised pääkapsad, sellerid, porrud, kui seda pole tehtud ennemini. Ka neile antakse päiliswäetust wiibimata, kui märgata, et nad juurdunud ja hakkawad uuesti kaswama. Külwata 1—2 nädalaste waheaegadega salatit, rediseid, pinateid, Külwata rõikaid ja naereid talwiseks hoidmiseks. Külwata sibulaid tipp-sibulate kaswatamiseks.

Austria ei taha ühendamist Saksaga.

Austria liidukantsler dr. Dollfuss seletas Reuteri esindajale, et Austria on olnud 400 aastat üheks Euroopa tsiwilisatsiooni kesskohaks idarahwastele. Saatus on Austria sidunud suure Saksa rahwaga. Kuid Dollfuss ei usu, et Saksa küsimus wõidaks lahendada sellega, et Austria ühendataks Saksa riigiga. Austria soowib kõige paremaid suhteid kõigi oma naabritega. Dollfuss awaldas tõsist kahetsust wahejuhtumite kohta, mis wiimasel ajal on aset leidnud Austria ja Saksamaa wahel.

Öowalwe apteegid.

19. juunil on Narwas öowalwe Peetri apteegis, Peetri platsil. 20.—26. jkp. on öowalwe haigekassa apteegis Malmi t. — R.-Jõesuus on öowalwe alewi apteegis, Wabaduse tän. ja Jõhwis — Jõhwi alewi apteegis, Turu platsil.

Kuulutage „PÕHJA EESTIS"

Weste.

President on surnud, elagu jalgpall!

Kuna mind alati huwitab inimese hingeelu, siis ma lõin enese kohewile ja läksin interwjuitama kõiki neid suurhärrasid, kes kergemeelselt soowitasid meile hääletada „poolt". Et nii ja naa, kuidas tundub jne. Ja et kas sõõgiiju ei ole päris ära kadunud?

Esimese waluga pasisin peale härra linnapeale. Selleks, et paar sõna temaga juttu ajada, tuli mul minna kõhust saadik wette. Linnapea hõljutas siis ennast tasapisi lainetel ja rääkis järgmist mõistlikku juttu:

„Kukkus läbi jah. Kurb, wäga kurb. Ja kukkus läbi sellepärast, et rahwas hääletas „wastu"! Selge. Nüüd me hakkame ehitama ujulat, wõite olla päris kindlad! Ujula walmissaamist pühitseme särawa jõulukuuse all. Jlusam ja kõik. Mis puutub poliitikasse, siis lämmatawaks suursündmuseks kujuneb „wilistajate" ja neegripoiste jalgpalli matsh. Selleks sündmuseks, olge päris kindlad, katkestan ma ajutiseks ujumisegi".

Nüüd ma tüürisin oma ihuliku wäljanägemise härra abilinnapea kabinetti. Kohe ukseşt sisse ja kõik. Et tere, tere ja ei maksa kurwastada. Et aeg kõik haawad parandab. Ja küsisin, kas olete juba läinud laiali wõi istute ikka weel seal Toompeal? Ja kuidas on krooniga, kas teete ikka säru wõi?

Abilinnapea rääkis minu wastu nõnda. S. o., järgmist moodi:

„Rahwahääletus kui niisugune mind enam ei huwita. Ei paku mingit lusti, kuidas öeldagi. Ühe sõnaga — wana nali. Seewastu huwitab mind kangesti, kuidas lõpeb „wilistajate" ja neegripoiste matsh? Wean kihla kasti limonadi peale, et wõidawad neegripoisid. Ja seda sellepärast, et uuemate uuringute järele ei ole jumal mite lätlane, waid eht neegripoiss."

Soo, soo, wõi nii! mõtlesin mina endamisi, — ja waatan—linnanõunik Metsatalu roosakas jume ujub ukseşt sisse. Ligistasin enese nõuetawasse lähedusse ja küsisin, et nii ja naa, täna on ilus ilm, ja üldse, miks läks nii sandisti?

„Kuidas sandisti? Mina ju hääletasin wastu, sellepärast kukkuski läbi!"

Mina ütlesin, et mis me nüüd riidleme, et ka mina torkasin poolt, niisama kiusu pärast. Siis härra Metsatalu ütles, et jah, nii on hea, ja küsis, palju te mõtlete wärawaid taguda?

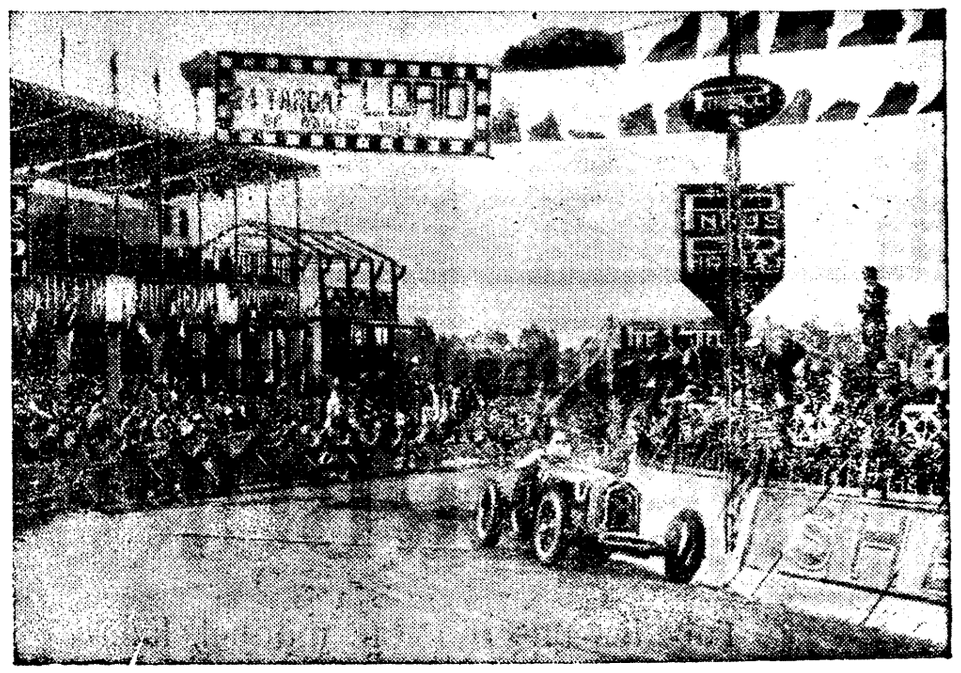
„Mina jälle häbelikult wastu, et ei tea, aga oma 20 küll. Mispeale härra Metsatalu wõttis enesele wabaduse naeratada. Kahemõtteliselt ja isegi kolmemõtteliselt.

Siis, kui ma sealt raekojast alla laskusin tegelikku ellu, tundsin ma suurt wäsimust ja ütlesin enesele, et ega sa ikka ei wiitsi edasi interwjuitada. Ja mõtelda ometi, eks olnudki mul õigus. Kohe ei wiitsinud ja kõik. Niisugune hingeline depressioon tuli peale, et tahtsin kangesti magama minna. Matshi wastu wälja puhkama, kui tahate nii wäga teada.

Aga magama ma siiski ei läinud. Ei wiitsinud lihtsalt. Waid wõtsin iseeneselt interwjuu.

Tead, ütlesin ma enesele, ära pane pahaks, et ma sind tülitan. Nüüdne rahwahääletus aga, wajuta enesele kõrwa taha, oli üks lops. Tarkadale nimelt. Ja et rumal rahwas tegi oma häält ja tahtis ise targem olla. Jlus see ei ole, niimoodi läheb riik uppi! Taewas langeb sisse ja nii edasi.

Noh, nii ja naa, nüüd ma olen hakkanud suurels kaljajoojaks. Niisama. Palawad ilmad ja kõik.

Kuulsad Sitsilia autowõistlused.

Sitsiilias korraldatakse igal aastal kuulsad maanteede-autowõistlused, mis nõuawad autolt ja sõitjalt eriti häid wõimeid. Tänawu tuli wõistlustei wõitjaks itaallane Brivio.

Narwa kinod suletud.

Suwekuudel külastajate wähesuse tõttu Narwa kinod suleti ajutiselt.

Hugo Raudsepa 50. aastase sünnipäewa puhul aktus ja wabaõhuetendus R.-Jõesuus. Pühapäewal, 9. juulil on ÜENÜ Wirumaa keskkorralduse kawatsusel korraldada R.-Jõesuus suurema aktuse kirjaniku Hugo Raudsepa 50 aastase sünnipäewa puhul. Aktusel kõnelejad meie tuntud kirjanikud. Õhtul oleks wabaõhuetendus „Siinai tähistel".

Narwa-Jõesuus 486 suwitajat.

Suwitajate arw Narwa-Jõesuus tõuseb päew-päewalt. Läinud reedel oli juba alewiwalitsuse poolt Narwa-Jõesuus registreeritud 486 suwitajat, kelle hulgas 25 wälismaalast 7 riigist: sakslasi 9, leedulasi 1, schweitslasi 4, hollandlasi 4, inglasi 1, lätlasi 5, tshehe 1. Suwitajate hulgas oleks nimetada prof. Sternbergi, prof. Tjurtjumowit, prow. Wilipit, prof. Kurtschinskit. Kõrgemaid riigiametnikke pole weel suwitajate hulgas näha.

Narwa saatkonna viperustega sõit

Rootsi kuninga Karl IX juure Stokholmi 1607. a.

Siin ja wana logard istud ja ei wiitsi losti minna. Wõitsid eht siis siinsamas toas edasi tagasi jalutada ning sammud kokku arwata. Waata, kas ja juba losti ei lähe, wana kelm! Kui ja ei tahtnud arwet pidada Narwas, siis pead seda tegema lossis, ja linna äraandja!" Paleselle süüdistas ta bürgermeistrit weel laewal põletatud wiina, mõdu ja „malnasier'i" ära joomises. Sellised rängad auhaawawad sõnad wiisid ka bürgermeistri tasakaalust wälja. Ta wärises üleni wihast, kuid ei saanud nõrkuse pärast Meyeri sõimule reageerida. Kuna bürgermeister Sommer kas tagasisõidul wõi Narwa jõudmisel ära suri, wõiks arwata, et täesolewa juhtumi puhul mainitud nõrkus oli põhjustatud haigusest. Kui Sommer end wähe oli koguda jõudnud, ütles ta pisarad silmis Schwabele: „Ma palun Teid Jumala pärast minule rahu nõutada. Sõimusõnu, mida ma, Jumal halastagu, oma nõrkuse pärast kuulama pean, ärge unustage, waid teatage selleşt minu sugulastele, et need minu eest wälja astutsid". Meyerile aga ütles Sommer:

„Kuidas ja ometi oma ameti ja wande wastu nii poisikeselikult toimid, kas ja ei mõtle, et ja selle eest Narwas wastuse pead andma?" Meyerile see noomitus mõju ei awaldanud. Ta tähendas: „Kas ja, wana kelm, arwad, et ma sinuga ühes jälle Narwa tagasi pean reisima?"

Seda ma ei mõtlegi teha. Ma ei pea sind, Uulshorsti, Danker'it aga üldse ühtegi Narwa kodanikku selle wääriliseks, et ma nende pärast peaksin Narwa tulema, nipalju ma ometi asja tunnen, eht olgu siis, et Kuninglik Majesteet ise mind mõne ülesandega sinna saadab". Selliselt olewat ta lastnud Narwa kodanikkude kohta kuuldawale kõikssuguseid sõimu- ja teotusesõnu, mida wõimatu kirjeldada. Kuna Meyerile pärast keegi enam wastu ei räägitnud, läks ta oma tuppa. Järgmisel päewal läinud ta wara hommikul wälja ning pole enne õhtut kodu tulnud.

Ka 16. augustil läks Meyer wara hommikul korterist wälja, kuid tuli warsti tagasi, ostus bürgermeistri woodi ette ja küsis endale linna rahast 14 taalrit. Kui see wastas, et tal raha ei ole, läks ta

Schwabe juure, et temalt seda summat laenuks saada. Schwabe aga samuti keeldus raha andmast. Siis wõttis Meyer oma kastist mõned hõbeluusikad ja hõbenõõbid ning läks wälja. Minnes lausus ta kaaslastele: „Minu uhtus (?) toob mulle enam raha sisse, kui teil, togarditel kokku on!"

Kõige pealt lasi Meyer endale linnas anda tubli sõõgi. Sellejärel läks ta rahalõõja juurde, köneldes, et kuningas on teinud wastawa korralduse temale tulla ja hõbeda andmise üle. Seejuures on ta ette näitanud mingi märgi ja kinnitanud, et Stokholmis wiibiwad narwalased wastutawad tema eest. Alguses oli rahalõõja umbusklik, kuid wiimaks andis ta Meyerile ometi ühe kuldna (à 4 taalrit) ja ühe rootsi taalri. saadud rahaga olewat nüüd Meyer linnas ja turu peal sellist „ahwimängu" etendanud, et Schwabe jõnde järgi olewat seda kõike wõimata kirjeldada. Wettermanni tunnistuse järgi wisanud ta raha tänawale ja hüüdnud: „Siin lebab hõbe ja kuld!" Rahalõõja poiss on raha üles wõtnud ja Meyeri kätte andnud.

Lõpuks tuli Meyer bürgermeistri juure wõõrastemajasse ja wiskas rahatükid wiimase ette lauale öeldes: „Siin on sul kuld, hõbe ja wask, wana kelm!" Bürgermeister andis raha rahalõõja poisi kätte ja käskis omanikule ära anda. Kohe selle järel läks Meyer wälja. Umbes wesperi ajal (õhtune jumalateenistus) kohtasid teda linnas Schwabe ja Wettermann, kes parajasti lossist tulid ning nägid kuidas Meyer oma mantli maha wiskas ja ära jooksis. Schwabe lasi oma teenril mantli üles korjata ja wõõrastemajja wiia, Wettermannil aga käskis ta Meyerit kiiresti jälgida. Kui Schwabe ise wiimaks Meyerile järgi jõudis, oli wiimane juba kõik riided seljast heitnud ning jooksis täiesti alasti tänawaid pidi. Wetterman tahtis teda siin kinni wõtta, kuid ta wiskas end äkki selili tänawale. Schwabe jutustuse järgi teinud ta mõõdamine-wate prouade ja preilide ees wäga häbiwäärseid tempe, pakkudes muu seas neile omi „pärleid" müüa. Häade inimeste kaasabil õnnestunud Meyerit wiimaks siiski wõõrastemajja toimetada ja oma tuppa sängi wiia. Esmalt pidasid Meyeri juures kaks noortmeest wahti. Need ei olnud aga küllalt tugewad. Meyer tõusis üles ja kisendas: „Ma põgenen, ma põgenen!" Kisa peale tuli Wettermann ühes perenaisega sisse ja andsid talle naha peale. Et hullu enam muidu taltsutada ei suudetud, seoti ta kinni ja walwati öösel wastu 17-dat wiie inimese poolt. Walwajatele sai osaks aga igasugune teotus ja sõim.

17-dal läks Schwabe Stokholmi bürgermeistri juure, küsides järgi, kas ei leidu wastawat kohta, kus selliseid hulle kinni hoitakse. Selline koht tõepoolest leidus wangimaja näol ja wastu õhtut, wiis linnateender Meyeri ära. Järgmisel päewal kuulas Schwabe järgi, kuhu Meyer oma hõbeluusikad ja nõõbid pani. Need õnnestusid tal leida ja wälja lunastada. Hiljem andis ta üle Meyeri naisele.

Alles augusti lõpul saadi teha korralduse koju sõiduks. 28-dal üüritti tagasisõiduks kapten Matthias Plateni juhatusel o'ew laew, 4. septembril toodi Meyer wangimajast wälja, pealeselle kui oli kinni makstud tema poolt seal tehtud kahju ja kinnihoiu kulu, ning 5-dal sõideti Stokholmist wälja.

Kuid sellega ei lõppenud weel kaugeltki raskused Meyeriga. Laewalgi sai ta mõne tembuga hakkama. Kõige pealt sõimas ta Wargholmi kindluse komandanti, kes 6. sept. laewa tuli küsides: „kes see punaste sukkadega kelm on, kes meie laewa tuleb?" Paar päewa hiljem lõhkus ta laewas jahukasti ära. Et jahu laewa pumbasse jooksis, sai kapten wihaseks ja lasi Meyeri kinni siduda. Kinniseotult lamas wiimane kuni järgmise päewani, seejuures kogu aeg koledasti kisendades. Wiimaks halastanud üks laewamees temale ja wabastanud ta, wõttes Meyeri tegude eest wastutuse enesele. Kuid ei kestnudki kaua, kui see jälle uue tembuga hakkama sai. Ta toppis oma asemerlided ühe õllewaadi alla, awas siis salaja prundi ning lasi nii märkamatult kogu õlle maha. Et jäänud muud üle, kui teda jälle kinni siduda.

Reisi kestel löi Meyer kõik joogiriistad, milleşt talle juua anti, puruks, alguses kõik kannud, mis laewal leidusid, siis mõnegi poti, millega talle õlut anti. Õlle jõi ta ära, kuid tänuks wiskas jootjale potiga mööda pead.

13. sept. jõudis laew saadikutega Narwa-Jõesuu reidile, kust saadikud 14. Narwa jõudsid. Siingi ei saanud nad Meyerist rahu. Wiimane oli nimelt 18. Schwabe juure tulnud oma wõlga nõudma, ehkki Schwabe terwel eluajal ei olnud temalt midagi laenanud. Alguses sõimas ta, pärast haaras kirjutuspuldi ja tahtis sellega Schwabele wisata. Selle hoidsid aga lauasistuwad külalised ära. Schwabe laskis kutsuda kohale kohtufoogti ja informeeris teda Meyeri tegude eest.

Ehkki Narwa linnaarhiiwis ei ole säilinud selleaegseid raekohtu protokolle, paistab mõnede andmete najal ometi, et asja hakati arutama kohtukorras. Selleks esitasid kohtule kirjalikud seletused David Schwabe ja Ludewich Wettermann. Asja arutamine testis weel järgmiselgi aastal, sest 5. märtsil 1608. näeme esitawat raekohtule omapoolset seletuskirja ka Cristoff Meyerit ennast. Selles wõrdlemisi pikas kirjas lükkab Meyer kohati päris arukalt ümber tema wastu tõstetud süüdistust, seletades, et Jumal olewat temale õnneks ka sõdekese mõistust alles jätnud nii, et ta saawat täiesti aru anda sündinust. Ükski haigus nimelt ei olewat alati ühesuguse tugewusega, nagu loodusteadus õpetawat. Nii olewat lugu temagi haigusega. Sellesamale toetudes esitas Meyer omalt poolt teiste saatkonna liikmete wastu isegi süüdistusi. Schwabe, kes bürgermeistri surma järgi ainuke tunnistaja, olewat waikinud surnuks kõik Meyeri teened linnale Stokholmi reisil. Nimelt olewat just tema olnud see mees, kes kandnud kuningale suusõnaliselt ette kõik Narwa linna soowid. Siis kaebab ta, et bürgermeister ei olewat temale juuli ja augustikuu eest palka maksnud.

Lõpuks esitab Meyer seletuse weel ühes wähe omapärases isiklikus asjas, lükates ümber linnateendri, wististe suusõnalise, tunnistuse. Wiimane nimelt olewat tema kohta öelnud, et ta on Södermalmis (Stokholmi linnaosa) awalikus majas käinud ja seal oma sõrmuse ühe awaliku naisega ära wahetanud, millise süüdistuse läbi ta on tehtud abielurikkujaks (selle süü puhul ootas kodanikku sel ajal wali karistus ja rahatrahw!) Ta ei eitawat, et ta oma sõrmuse wahetas ühe naisega, et aga see oleks olnud awalik maja kus ta käis ja naisterahwas awalik naine, seda pidawat kaebaja ütlema Stokholmis. Tõepoolest olnud see aus proua. Meyer olewat tema juure majasse sisse astunud, mitte ükski, waid üheskoos oma kahe selliga, et juua toop wõi paar õlut ja umbes weerand tunni järgi jälle wälja läinud. Selle aja jooksul on ta oma sõrmuse ära wahetanud. Oma süütuse tõendamiseks abielurikkumises esitab Meyer lõpuks weel kaks mõjuwat trumpi: Kõige pealt polewat seda keegi kuulnud, et mindaks mitmekesi „teatawa otstarbega" noore naisterahwa juure. Seda polewat temagi teinud oma sellipõlwes. Teiseks teadwat igaüks, et nõdrameelsed polewat wõimelisedki selleks, milles teda süüdistatakse.

Schwabe ja Wettermanni kirjalikkudest süüdistusest läheb Meyer aga täiesti mööda. Kuna need polegi langenud peatäiesti ühte, tuleb neid enamwähem õigeks pidada. Kahjuks puudub raekohtu otsus Meyeri süüdistuse asjus. Asjaolu, et süüasja arutati kohtukorras, tõendab, et Meyerit peeti siiski wastutawaks oma tegude eest. Selleks wõis kohalt õigustada ka Meyeri poolt isiklikult toostatud seigituskiri.

Narwa saatkonna 1607. a. Stokholmi reis oli küll tagajärjeritas, mis puutub reisi otstarwet, sest linnale kinnitati tema priwileegid ja teise kirja läbi wabastati kodanikud mõneks ajaks aktsiisimaksust, kuid reisijaid tabas üks õnnetus teise järel. Kõige pealt haigestus bürgermeister Heinrich Sommer. Nagu arweteşt nähtub, osteti temale 13. augustil 1 taalri eest kõhuwalu pulbreid. Hiljem tasuti arsti- ja apteegitulude arwel 4 taalrit. Tüüfide ajal Meyeriga oli Sommer juba haige ja täiesti jõuetu. Paistab, et suurem osa asjaajamisest Stokholmiski lasus lõpuks Schwabe õigadel. Narwa tagasi jõudes, (wõi weel reisil) oli bürgermeistri seisukord hoopis halwenenud ja ta suri kohe selle järel. Nii esitas reisikulude arwe Narwa raele juba tema poeg.

Mitte wähtsem õnnetus juhtus teise saatkonna liikme Meyeriga, nagu eelpool esitatust nähtub.

A. Soom.

Tänuavaldus.

Awaldame **südamlikku tänu** kõigile, kes meie armsa poja, **Safa Hisametdini Nisametdinovi** wiimsele puhkepaigale saatmisest osa wõtsid, eriti täname korp. frat. „Aeterna" wilistlasi, kaaswõitlejaid ja Narwa Muhameedi koguduse liikmeid.

Leinajad **vanemad ja omaksed.**

Dr. Maria Henrichsen-Kousin.
Nais-, sugu- ja sisehaigused
Wastuwõtmine äripäewadel kella 11—1 ja 5—7. Narvas, Joala tän. nr. 19, (Sinka m., Juhkentali apteegi kõrwal).
Laupäeviti õhtul wastu wõtmist ei ole.

Dr. W. LEBEDEW
Sugu- ja nahahaigused.
Wastuwõtmine igapäew kella **10—1** ja **4—7.**
Vabaduse t. Nr. 29
Telefon nr. 208.

K./ü. PÕHJA EESTI TRÜKIKODA
Narwas, Suur t. 1.
Kõnetraat 65.
NIMEKAARTE, PIDUKUTSEID, ARUANDEID KIRJAPLANKE, MÄÄRILEHTI
ja muid trükitöid valmistatakse kiirelt, maitsekalt ja soodsate hindadega.
Tellimiste täitmine ka postiteel.

Uuesti avatud
Narva parim hotell-restoran
„PETERBURG"
Suure ja Wiru tän. nurgal. Kõnetr. 54.
Tubades uus moodne mööbel, kabinettides mugav, kodune sisustus.
Kõõk parima meeskoka juhtimisel.
Hinnad kõigile vastuvõetavad!

Joh. Hänilase
saapa ja nahakauplus
Narvas Peetri pl. № 6 Franki majas (M. Musta kaupluse vastas)
Soovitab ladust: **kingsepa tarbeid, naha kaupu, kalosse,** kewade hooajaks suures walikus daamide ja härrade **jalanõusid,** weekindlaid, wastupidawaid **säärsaapaid** kalameestele. Kaupluses võetakse ka nahka parkimiseks vastu ja antakse pargitud nahku välja. Toorete nahkade ostmine ajakohase hinnaga.

JÄLANÕUD
«UNION»
TENNISKINGAD
nahk- ja kummitaldadega ostate kõige odavamini
Peetri pl. 15|17.
A|S. „GLOBUS"

Narwa
MAJAOMANIKKUDE PANK
(Narva, Peetri plats 2, telef. 268 (omas majas)
Annab laenusid
majade, kaupade ja vekslite kindlustustel.
Võtab raha hoiule
ajakohaste protsentidega ja toimetab kõiki muid panga operatsioone.

Teatan oma lugupeetud tööandjaile, et olen oma
pesuäri üleviinud
Joala tn. 5
(Noormägi majas)
Võtan vastu igasuguseid töid pesemiseks ja triikimiseks.
Nagu kardinate ja villaste rätikute raamile tõmbamine, valgete villaste pükste ja igasuguse siidipesu pesemiseks ja puhastamiseks.
Kusagil mingisuguseid osakondi pole avatud!
Austusega **A. Rosenberg.**

Autobuse sõiduplaan

Narwa linna liinidel

Äripäewiti

Peetri pl.	Linavabrik.
8.30 „	8.45 „
10.— „	10.30 „
2.30*	2 50*
4.50	5 15
8.—*	8.15*

* Ainult laupäewiti.

Pühapäewiti

9.15	9.40
2.30	2.50
8.—	8.15

Peetri pl. — Kreenholm — Kulgu sadam.

Äripäewiti

Peetri pl.	Kulgult
Kell 1.45	Kell 2.—

Peetri pl. — Siivertsi
ainult pühapäeviti hääde ilmad.

Peetri pl.	Siivertsist
10.—	11.—
1.—	2.—
3.10	4.10
5.—	6.—

Surnuaia pühadel on wahetpidamata ühendus.
Sõiduhind 20 senti.

Eesti Omavalitsuste Kinnitusselts
„OMA"
JUHATUS: TARTUS, RIIA TÄN. 41, KÕNETR. 3-44
Tule-, elu-, inwaliidsuse-, murdwarguse-, klaasi-, koduloomade-, rahe-
kindlustused
Edasikindlustuste wastuwõtmine walla seltsidelt.
Peaagentuur: Rakweres, Viru Panga juures, Pikk tn. 2, kõnetr. 109.
Esindajad: Jõhwis, härra H. Lill, Turuplats nr. 1, kõnetr. 4.
Narwas, härra A. Hochmuth, Posti tn. 41,
ja kõigis rahwarikkamates kohtades.

Wastutaw toimetaja Hans Lill „Põhja Eesti" trükk Narwas 1933 Wäljaandja K.-Ü. „Põhja Eesti"